

कार्यालय, नागपूर महानगरपालिका, नागपूर (सचिवालय)

प्रस्तावना :-

मंजूर विकास योजना (सुधारीत) नागपूर.

{ **नगर रचना विभाग** }

नागपूर रेल्वे स्टेशनजवळील विकास योजना आराखडयामध्ये

MSRTC व MPSRTC या करीता नामनिर्देशीत असलेली जागा तसेच विकास योजना आराखडयामध्ये नेहरू मॉडेल हायस्कूल या सार्वजनिक/निमसार्वजनिक वापरामध्ये समाविष्ट असलेल्या दोन्ही जागांचा विद्यमान वापर बदलवून वाणिज्य वापरामध्ये समाविष्ट करणे.

संदर्भ:-

- १) नागपूर मनपाचे शासनास असलेले पत्र क्र. मनपाना/नरवि/१३, दि.०७.०४.२०२०
- २) शासनाचे पत्र क्र. टीपीएस-२२२२/१३७७/प्र.क्र.१४७/२०२२/नवि-९, दि. ११.११.२०२२
- ३) नागपूर मनपाचे शासनास असलेले पत्र क्र.मनपाना/नरवि/१००९, दि.३१.०८.२०२३
- ४) शासन निर्णय क्र. टिपीएस-२२२४/१३७७/प्र.क्र. १४७/२०२२/नवि-९, दि. १५.०३.२०२४
- ५) नागपूर मनपाचे शासनास असलेले पत्र क्र. मनपाना/नरवि/३४२, दि.१२.०६.२०२४
- ६)शासनाचे पत्र क्र. टीपीएस-२२२४/१३७७/प्र.क्र.१४७/२०२२/नवि-९,दि. ०६.०२.२०२५

प्रस्तुत प्रकरणी या कार्यालयाने महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७ अन्वये विषयांकित जागेच्या फेरबदलासह अन्य दोन प्रस्ताव संदर्भिय पत्र क्र. १ अन्वये सादर केले होते. सादर प्रस्तावास शासनाने संदर्भिय पत्र क्र. २ अन्वये त्रुटी कळविली होती. त्यानुसार या कार्यालयाने संदर्भिय पत्र क्र. ३ अन्वये त्रुटी पुर्तता केली. तद्नंतर शासनाने संदर्भिय शासन निर्णय क्र. ४ अन्वये कलम ३७(२) ची अधिसूचना निर्गमित करण्यात आली असून, नागपूर शहराच्या सुधारीत विकास योजनेतील, नागपूर रेल्वे स्टेशनजवळील विकास योजना आराखडयामध्ये MSRTC व MPSRTC या करीता नामनिर्देशीत असलेली जागा तसेच विकास योजना आराखडयामध्ये नेहरू मॉडेल हायस्कूल या सार्वजनिक/निमसार्वजनिक वापरामध्ये समाविष्ट असलेल्या दोन्ही जागांचा विद्यमान वापर बदलवून वाणिज्य वापरामध्ये समाविष्ट करणेबाबतचा प्रस्ताव नामंजूर करण्यात आल्याचा निर्णय होऊन अन्य दोन प्रस्ताव मान्य करण्याचा निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. तद्नंतर, विषयांकीत प्रस्ताव नामंजूर केल्याने संदर्भिय पत्र क्र.५ अन्वये शासनास पुर्नविचार करुन मंजूर करण्याची विनंती केली. तथापि, संदर्भिय पत्र क्र. ६ अन्वये नागपूर महानगरपालिकेने सादर केलेला कलम ३७(१) अन्वयेचा प्रस्ताव, कलम ३७(२) अन्वयेच्या अधिसूचनेद्वारे अमान्य करण्यात आला असून नियोजन प्राधिकरणाने प्रस्तुत प्रकरणी केलेली सर्व वैधानिक कार्यवाही आता व्यपगत झाली आहे. सबब, नागपूर महानगरपालिकेने सादर प्रस्तावावर पुनर्विचार करणेबाबत केलेली विनंती मान्य करता येत नाही. प्रस्तुत प्रकरणी नियोजन प्राधिकरण पुनश्च कलम ३७(१) अन्वयेची सर्व वैधानिक कार्यवाही पूर्ण करून तसा फेरबदलाचा प्रस्ताव शासनास सादर करू शकतील व तद्नंतर शासनस्तरावर गुणवत्तेनुसार निर्णय घेण्यात येईल असे नमुद आहे.

संदर्भिय पत्र क्र. ६ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे नियोजन प्राधिकरण म्हणजेच नागपूर महानगरपालिका यांनी उक्त अधिनियमाचे कलम ३७(१) अन्वये वैधानिक कार्यवाही परिपूर्ण करून प्रस्ताव नव्याने शासनास सादर करणेबाबत प्रशासकीय ठराव घेणे योग्य होईल.

नागपूर शहराची सुधारीत विकास योजना महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये शासन, अधिसूचना नगर विकास विभाग क्र. टिपीएस-२४९६-२६४३-प्र.क्र. ३०० (अ) -९७ - नवी -९, दि ०७ जानेवारी २००० अन्वये मंजूर झाली असून ती दि. ०१ मार्च २००० पासून अंमलात आली आहे तसेच वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासन अधिसूचना, नगर विकास विभाग क्र. टिपीएस - २४०० - १६२८- सी.आर.-२००-नवि-९, दि. १०.०९.२००१ अन्वये मंजूर झाली असून ती दि. २१.०९.२००१ पासून अंमलात आलेली आहे. तसेच शासनाचे नगर विकास विभागाची अधिसूचना क्र. टिपीएस-२४०१-८८५-प्र.क्र.७६/नवि-९ दि. २७.०२.२००२ अन्वये नागपूर सुधार प्रन्यासच्या क्षेत्रांतर्गत सात योजनांचे क्षेत्र वगळून उर्वरीत नागपूर शहराकरीता नागपूर महानगरपालिकेला नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले आहे. तथापी शासनाकडील नगर विकास विभागाची अधिसूचना क्र. टिपीएस-२४१९-१४१९ -प्र.क्र.-१५४/२०१९-नवि-९, दि.२७.०८.२०१९ अन्वये संपुर्ण क्षेत्राकरीता नागपूर महानगरपालिका नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले होते. तदनंतर शासनाकडील शासन निर्णय क्र. टिपीएस-२४१९/ प्र.क्र. १५४ (भाग-१)/२०१९ - नवि-९, दि. ०९.०४.२०२१ अन्वये ७ योजनेकरीता स्मार्ट सिटी अंतर्गत नगर रचना योजनेतील क्षेत्र वगळून पुन्हा त्या क्षेत्राकरीता नागपूर सुधार प्रन्यासला नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले असून व उर्वरीत क्षेत्राकरीता नागपूर महानगरपालिकेस नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले आहे.

नागपूर शहर मंजूर सुधारीत विकास योजना आराखडयानुसार सोबतच्या नकाशात दर्शविलेप्रमाणे MSRTC व MPSRTC या करीता नामनिर्देशीत असलेली जागा तसेच विकास योजना आराखडयामध्ये नेहरू मॉडेल हायस्कूल या सार्वजनिक/निमसार्वजनिक वापरामध्ये समाविष्ट असलेल्या दोन्ही जागांचा विद्यमान वापर बदलवून वाणिज्य वापरामध्ये समाविष्ट करणेबाबत उक्त अधिनियमाचे कलम ३७(१) अन्वये प्रशासकीय ठराव घेणे आवश्यक आहे.

याकरीता सदर फेरबदलाची सूचना शासन राजपत्रात, दैनिक वर्तमानपत्रात प्रसिध्द करणे त्यावर प्राप्त आक्षेप/ हरकतीवर सूनावणी देऊन योग्य निर्णय घेऊन व तदनंतर उक्त प्रस्ताव शासनास मंजूरीस्तव सादर करण्याकरीता मा. आयुक्त महानगरपालिका, नागपूर यांना अधिकार प्रदान करण्याबाबत मंजूरी देण्याचा प्रश्न विचारात घेणे. या करीता महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम-३७ अन्वये उक्त फेरबदल प्रस्ताव कार्यान्वीत करणेकरीता प्रस्तावित आहे. फेरबदलाचा सदर विषय विचारात घेणे.

(सविस्तर टिपणी नस्तीत उपलब्ध आहे.)

पारीत ठराव

ठराव क्रमांक :- 128/मनपा/प्रशासक

दिनांक :- 12/02/2025

महाराष्ट्र शासन नगरविकास विभागाकडील शासन आदेश क्रमांक एमसीओ-२०२०/प्र.क्र. ७१ (भाग-२) /नवि-१४ दिनांक ०३/०३/२०२२ अन्वये महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील तरतुदी व विशेषतः कलम ४५२ अ च्या (१ अ) व (१ब) मधील तरतूदीनुसार दिनांक ०४-०३-२०२२ अन्वये मला प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार उपसंचालक, नगर रचना विभाग, यांनी वरील प्रमाणे प्रस्तावीत केल्यानुसार मंजूर विकास योजना (सुधारीत) नागपूर. नागपूर रेल्वे स्टेशनजवळील विकास

योजना आराखडयामध्ये MSRTC व MPSRTC या करीता नामनिर्देशीत असलेली जागा तसेच विकास योजना आराखडयामध्ये नेहरू मॉडेल हायस्कुल या सार्वजनिक/निमसार्वजनिक वापरामध्ये समाविष्ट असलेल्या दोन्ही जागांचा विद्यमान वापर बदलवून वाणिज्य वापरामध्ये समाविष्ट करणे.

- संदर्भ:-**
- १) नागपूर मनपाचे शासनास असलेले पत्र क्र. मनपाना/नरवि/१३, दि.०७.०४.२०२०
  - २) शासनाचे पत्र क्र. टीपीएस-२२२२/१३७७/प्र.क्र.१४७/२०२२/नवि-९, दि. ११.११.२०२२
  - ३) नागपूर मनपाचे शासनास असलेले पत्र क्र.मनपाना/नरवि/१००९, दि.३१.०८.२०२३
  - ४) शासन निर्णय क्र. टिपीएस-२२२४/१३७७/प्र.क्र. १४७/२०२२/नवि-९, दि. १५.०३.२०२४
  - ५) नागपूर मनपाचे शासनास असलेले पत्र क्र. मनपाना/नरवि/३४२, दि.१२.०६.२०२४
  - ६)शासनाचे पत्र क्र. टीपीएस-२२२४/१३७७/प्र.क्र.१४७/२०२२/नवि-९,दि. ०६.०२.२०२५

प्रस्तुत प्रकरणी या कार्यालयाने महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७ अन्वये विषयांकित जागेच्या फेरबदलासह अन्य दोन प्रस्ताव संदर्भिय पत्र क्र. १ अन्वये सादर केले होते. सादर प्रस्तावास शासनाने संदर्भिय पत्र क्र. २ अन्वये त्रुटी कळविली होती. त्यानुसार या कार्यालयाने संदर्भिय पत्र क्र. ३ अन्वये त्रुटी पुर्तता केली. तद्नंतर शासनाने संदर्भिय शासन निर्णय क्र. ४ अन्वये कलम ३७(२) ची अधिसूचना निर्गमित करण्यात आली असून, नागपूर शहराच्या सुधारीत विकास योजनेतील, नागपूर रेल्वे स्टेशनजवळील विकास योजना आराखडयामध्ये MSRTC व MPSRTC या करीता नामनिर्देशीत असलेली जागा तसेच विकास योजना आराखडयामध्ये नेहरू मॉडेल हायस्कुल या सार्वजनिक/निमसार्वजनिक वापरामध्ये समाविष्ट असलेल्या दोन्ही जागांचा विद्यमान वापर बदलवून वाणिज्य वापरामध्ये समाविष्ट करणेबाबतचा प्रस्ताव नामंजूर करण्यात आल्याचा निर्णय होऊन अन्य दोन प्रस्ताव मान्य करण्याचा निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. तद्नंतर, विषयांकीत प्रस्ताव नामंजूर केल्याने संदर्भिय पत्र क्र.५ अन्वये शासनास पुर्नविचार करुन मंजूर करण्याची विनंती केली. तथापि, संदर्भिय पत्र क्र. ६ अन्वये नागपूर महानगरपालिकेने सादर केलेला कलम ३७(१) अन्वयेचा प्रस्ताव, कलम ३७(२) अन्वयेच्या अधिसूचनेद्वारे अमान्य करण्यात आला असून नियोजन प्राधिकरणाने प्रस्तुत प्रकरणी केलेली सर्व वैधानिक कार्यवाही आता व्यपगत झाली आहे. सबब, नागपूर महानगरपालिकेने सादर प्रस्तावावर पुनर्विचार करणेबाबत केलेली विनंती मान्य करता येत नाही. प्रस्तुत प्रकरणी नियोजन प्राधिकरण पुनश्च कलम ३७(१) अन्वयेची सर्व वैधानिक कार्यवाही पूर्ण करून तसा फेरबदलाचा प्रस्ताव शासनास सादर करू शकतील व तद्नंतर शासनस्तरावर गुणवत्तेनुसार निर्णय घेण्यात येईल असे नमुद आहे.

संदर्भिय पत्र क्र. ६ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे नियोजन प्राधिकरण म्हणजेच नागपूर महानगरपालिका यांनी उक्त अधिनियमाचे कलम ३७(१) अन्वये वैधानिक कार्यवाही परिपूर्ण करून प्रस्ताव नव्याने शासनास सादर करणेबाबत प्रशासकीय ठराव घेणे योग्य होईल.

नागपूर शहराची सुधारीत विकास योजना महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम ३७(१) अन्वये शासन, अधिसूचना नगर विकास विभाग क्र. टिपीएस-२४९६-२६४३-प्र.क्र. ३०० (अ) -९७ - नवी -९, दि ०७ जानेवारी २००० अन्वये मंजूर झाली असून ती दि. ०१ मार्च २००० पासून अंमलात आली आहे तसेच वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासन अधिसूचना, नगर विकास विभाग क्र. टिपीएस - २४०० - १६२८- सी.आर.-२००-नवि-९, दि. १०.०९.२००१ अन्वये मंजूर झाली

असून ती दि. २१.०९.२००१ पासून अमंलात आलेली आहे. तसेच शासनाचे नगर विकास विभागाची अधिसूचना क्र. टिपीएस-२४०१-८८५-प्र.क्र.७६/नवि-९ दि. २७.०२.२००२ अन्वये नागपूर सुधार प्रन्यासच्या क्षेत्रांतर्गत सात योजनांचे क्षेत्र वगळून उर्वरीत नागपूर शहराकरीता नागपूर महानगरपालिकेला नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले आहे. तथापी शासनाकडील नगर विकास विभागाची अधिसूचना क्र. टिपीएस-२४१९-१४१९ -प्र.क्र.-१५४/२०१९-नवि-९, दि.२७.०८.२०१९ अन्वये संपूर्ण क्षेत्राकरीता नागपूर महानगरपालिका नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले होते. तदनंतर शासनाकडील शासन निर्णय क्र. टिपीएस-२४१९/ प्र.क्र. १५४ (भाग-१)/२०१९ - नवि-९, दि. ०९.०४.२०२१ अन्वये ७ योजनेकरीता स्मार्ट सिटी अंतर्गत नगर रचना योजनेतील क्षेत्र वगळून पुन्हा त्या क्षेत्राकरीता नागपूर सुधार प्रन्यासला नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले असून व उर्वरीत क्षेत्राकरीता नागपूर महानगरपालिकेस नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले आहे.

नागपूर शहर मंजूर सुधारीत विकास योजना आराखडयानूसार सोबतच्या नकाशात दर्शविलेप्रमाणे MSRTC व MPSRTC या करीता नामनिर्देशीत असलेली जागा तसेच विकास योजना आराखडयामध्ये नेहरू मॉडेल हायस्कूल या सार्वजनिक/निमसार्वजनिक वापरामध्ये समाविष्ट असलेल्या दोन्ही जागांचा विद्यमान वापर बदलवून वाणिज्य वापरामध्ये समाविष्ट करणेबाबत उक्त अधिनियमाचे कलम ३७(१) अन्वये प्रशासकीय ठराव घेणे आवश्यक आहे.

याकरीता सदर फेरबदलाची सूचना शासन राजपत्रात, दैनिक वर्तमानपत्रात प्रसिध्द करणे त्यावर प्राप्त आक्षेप/ हरकतीवर सूनावणी देऊन योग्य निर्णय घेऊन व तदनंतर उक्त प्रस्ताव शासनास मंजूरीस्तव सादर करण्याकरीता मा. आयुक्त महानगरपालिका, नागपूर यांना अधिकार प्रदान करण्याबाबत मंजूरी देण्याचा प्रश्न विचारात घेणे. या करीता महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम-३७ अन्वये उक्त फेरबदल प्रस्ताव कार्यान्वीत करणेकरीता प्रस्तावित आहे. फेरबदलाच्या प्रस्तावास मा. प्रशासक यांनी मंजूरी प्रदान केली.